

Deelnemer informatie

Perceptie en blootstelling aan RF-EMV en 5G-technologie en andere milieublootstellingen

Onderzoek in AMIGO

Inleiding

Geachte heer/mevrouw,

In 2011 of 2012 heeft uw huisarts u gevraagd om mee te doen aan het **Arbeid, Milieu en Gezondheid Onderzoek (AMIGO)**. U heeft toen een uitgebreide vragenlijst ingevuld. In de jaren daarna bent u meerdere malen uitgenodigd voor vervolgvragenlijsten; deze vragenlijsten zijn de basis voor ons langlopende onderzoek onder bijna 15.000 deelnemers.

Momenteel onderzoeken wij binnen AMIGO de effecten van de leefomgeving op gezondheidsklachten en welbevinden. In 2013 en/of 2014 hebben we met name gekeken naar hoe blootstelling aan RF-EMF van zendmasten samenhangt met ervaren blootstelling en gezondheidsklachten in de algemene bevolking. U heeft daarvoor een vragenlijst ingevuld. Graag nodigen wij u ook nu uit voor een vragenlijst, die vergelijkbaar is met die van toen. Met uw antwoorden op deze vragenlijst kunnen wij het beloop over de tijd van ervaren blootstelling onderzoeken: krijgen mensen met meer blootstelling bijvoorbeeld vaker of andere gezondheidsklachten? Hoe is dat nu na een aantal jaren? Welke factoren zijn van belang en is er verband met 5G-technologie? Om dit te kunnen onderzoeken is uw deelname aan de vragenlijst van belang, of u nu wel of geen gezondheidsklachten heeft. U ontvangt deze uitnodiging omdat u deelnemer bent aan AMIGO. Meedoen is vrijwillig. Om mee te doen is wel uw toestemming nodig.

Voordat u beslist of u wilt meedoen aan dit onderzoek, krijgt u uitleg over wat het onderzoek inhoudt. Lees deze informatie rustig door en vraag de onderzoeker uitleg als u vragen heeft.

1. Algemene informatie

Dit onderzoek wordt gedaan door de Universiteit Utrecht (UU).

2. Doel van het onderzoek

Mobiele telefoons en smartphones, draadloze telefoons, tablets en laptops, basisstations voor mobiele telefoons, radio of televisie, het zijn allemaal bronnen van radiofrequente elektromagnetische velden (RF-EMV). In dit onderzoek willen we meer te weten komen over de mogelijke effecten van blootstelling aan RF-EMV op de gezondheid in de Nederlandse bevolking. We zijn in het bijzonder geïnteresseerd in gevoeligheid voor RF-EMV en 5G-technologie. Het komt voor dat mensen een breed scala aan gezondheidsproblemen melden,

die zij toeschrijven aan de blootstelling aan elektromagnetische velden. Daarom willen we het mogelijke verband bekijken tussen blootstelling aan RF-EMV van basisstations (antennes) en gezondheidsproblemen, en dan vooral niet-specifieke symptomen zoals hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid en slaapstoornissen. Hierbij houden we rekening met de introductie van 5G-technologie.

3. Achtergrond van het onderzoek

Als we bijvoorbeeld bellen of gebeld worden op een mobiele of draadloze telefoon, internetten of een video streamen via een draadloze (Wifi) verbinding, worden we blootgesteld aan een bepaalde hoeveelheid RF-EMV. De hoeveelheid waaraan we worden blootgesteld, hangt af van het type en de kenmerken van het apparaat en de manier waarop we het gebruiken. Het gaat hierbij om de gebruiksduur, maar ook waar het apparaat is tijdens het gebruik (bijvoorbeeld bellen met een mobiele telefoon dicht bij het hoofd zal leiden tot een andere hoeveelheid RF-EMV-blootstelling dan videobellen of bellen met een handsfree kit of headset). Veel voorkomende bronnen van RF-EMV zijn mobiele en draadloze telefoons, smartphones en laptops, maar ook tablets, babyfoons, gameconsoles, virtual reality-headsets en antennes voor mobiele telefoons, radio of televisie. De blootstelling aan RF-EMV verandert als gevolg van technologische vooruitgang en de snelle toename van draadloze communicatieapparatuur. Daarom is het voor ons belangrijk om de interactie tussen de aanwezigheid van RF-EMV-bronnen, blootstelling aan RF-EMV en gevoeligheid voor RF-EMV te begrijpen. In dit onderzoek willen we ook mogelijke relaties van 5G-technologie en het rapporteren van gezondheidsklachten bekijken. De resultaten van het onderzoek zullen van belang zijn voor de volksgezondheid, aangezien niet-specifieke symptomen veel voorkomen in de bevolking en geassocieerd zijn met een lagere kwaliteit van leven en een verhoogd zorggebruik.

4. Wat meedoen inhoudt

We hebben een elektronische vragenlijst gemaakt. Deze vragenlijst kan worden ingevuld op de computer. Het gaat hierbij om een eenmalige vragenlijst. Het invullen duurt ongeveer 15 minuten.

We vragen u eerst om uw geboortedatum, voorletters en uw geslacht in te vullen. Deze gegevens zijn nodig om te checken of u onze deelnemer van AMIGO bent, dus of uw inloggegevens niet door een ander worden gebruikt. Deze gegevens zijn alleen zichtbaar voor de persoon die dit controleert en worden verder niet gedeeld met de onderzoekers.

We vragen hoe het met uw gezondheid is, hoe het gaat met slapen, of u last heeft van stress en of u lichamelijke klachten heeft. We proberen een beeld te krijgen van uw blootstelling aan EMV via vragen over telefoongebruik en blootstelling in uw leefomgeving. Heeft u hierdoor klachten of ziet uw risico's of heeft u misschien zorgen over EMV. Verder zijn we geïnteresseerd in uw mening over 5G-technologie.

Indien u aangeeft gevoelig te zijn voor EMV dan hebben we nog een aantal extra vragen indien u dat wilt beantwoorden. De extra vragen gaan over mogelijke blootstelling aan EMV-

bronnen of andere blootstellingen, welke klachten u daar eventueel van heeft en of uw gevoeligheid uw leefstijl beïnvloedt.

Deze vragen zijn noodzakelijk om een beeld te krijgen van de gezondheid en om bovenstaande onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

5. Mogelijke voor- en nadelen

Het is belangrijk dat u de mogelijke voor- en nadelen goed afweegt voordat u besluit mee te doen.

U heeft zelf geen voordeel van meedoen aan dit onderzoek. Uw deelname kan wel bijdragen aan meer kennis over RF-EMV.

Deelname aan het onderzoek betekent ook dat u extra tijd kwijt bent aan het invullen van de vragenlijst.

Uw gegevens worden verwerkt volgens de meest recente veiligheidsnormen. De kans op een zogenaamd 'datalek' achten wij afwezig tot verwaarloosbaar.

6. Als u niet wilt meedoen of wilt stoppen met het onderzoek

U beslist zelf of u meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig.

Als u wel meedoet, kunt u zich altijd bedenken en toch stoppen, ook tijdens het onderzoek.

U hoeft niet te zeggen waarom u stopt. U kunt dan gewoon stoppen met het invullen van de elektronische vragenlijst. Ook kunt u zich afmelden bij de onderzoeker door een bericht te sturen per email aan amigoproject@uu.nl. Wij zullen dit verwerken in de deelnemersadministratie.

De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden gebruikt voor het onderzoek. Zie verder de privacyverklaring.

7. Einde van het onderzoek

Uw deelname aan het onderzoek stopt als

- u zelf kiest om te stoppen
- u de online vragenlijst heeft ingevuld en afgesloten

Het hele onderzoek is afgelopen als alle deelnemers klaar zijn.

Het onderzoek leidt tot wetenschappelijke publicaties. Het duurt altijd even totdat de gegevens zijn geanalyseerd en in wetenschappelijke publicaties beschikbaar komen. Die publicaties worden vermeld op de Amigo website.

8. Gebruik en bewaren van uw gegevens

Voor dit onderzoek worden uw persoonsgegevens verzameld, gebruikt en bewaard. Het gaat om gegevens zoals uw geslacht, geboortedatum en om gegevens over uw gezondheid. Het verzamelen, gebruiken en bewaren van uw gegevens is nodig om de vragen die in dit onderzoek worden gesteld te kunnen beantwoorden en de resultaten te kunnen publiceren. Wij vragen voor het gebruik van uw gegevens uw toestemming.

Vertrouwelijkheid van uw gegevens

Om uw privacy te beschermen krijgen uw gegevens een code. Uw geboortedatum en andere gegevens die u direct kunnen identificeren worden daarbij weggelaten. Alleen met de sleutel van de code zijn gegevens tot u te herleiden. De sleutel van de code blijft veilig opgeborgen bij de UU en is niet toegankelijk voor de onderzoekers. De gegevens die naar de onderzoekers en andere betrokken partijen worden gestuurd bevatten alleen de code, maar niet uw naam of andere gegevens waarmee u kunt worden geïdentificeerd. Ook in rapporten en publicaties over het onderzoek zijn de gegevens niet tot u te herleiden. Wilt u meer weten over het privacy beleid, zie dan de privacyverklaring op de website

<https://www.amigoproject.nl/>

Bewaartermijn gegevens

De UU bewaart de persoonsgegevens in overeenstemming met de AVG. De gegevens worden niet langer bewaard dan strikt noodzakelijk is om de doelen te bereiken waarvoor de gegevens verzameld zijn. Hierbij houden we rekening met de wettelijk bewaartermijnen.

Intrekken toestemming

U kunt uw toestemming voor gebruik van uw persoonsgegevens altijd weer intrekken. Dit geldt voor dit onderzoek. De onderzoeksgegevens die zijn verzameld tot het moment dat u uw toestemming intrekt worden nog wel gebruikt in het onderzoek.

Doorgifte naar landen buiten de Europese Unie (EU)

In dit onderzoek worden uw gecodeerde gegevens niet doorgestuurd naar landen buiten de EU.

9. Heeft u vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met het onderzoeksteam amigoproject@uu.nl

Indien u klachten heeft over het onderzoek, kunt u dit bespreken met de onderzoeker. Wilt u dit liever niet, dan kunt u zich via e-mail wenden naar het klachtenmeldpunt van het IRAS:

klachtenmeldpunt_IRAS@uu.nl

10. Deelname

Wanneer u voldoende bedenktijd heeft gehad en wilt meedoen kunt u de vragenlijst starten door op de link te klikken uit de uitnodigingsmail. U kunt vervolgens inloggen met het toegestuurde persoonlijke ID (identificatiecode) en wachtwoord. U krijgt dan eerst een scherm waarin u wordt verzocht om toestemming te geven voor het onderzoek.

De link is ook te vinden op de projectwebsite <https://www.amigoproject.nl/>

U kunt de enquête ook invullen op een tablet of smartphone door in te loggen met de QR-code op de projectwebsite.

Dank voor uw aandacht.

Bijlage 1: toestemmingsformulier deelnemer

Het doel van dit AMIGO onderzoek is om meer te weten te komen over perceptie en blootstelling aan RF-EMV en 5G-technologie en andere milieublootstellingen. Voor een volledig overzicht van de gegevensverwerking zie de deelnemer informatie en de privacyverklaring op de website. Hierin staat ook uitgebreide informatie over het onderzoek. Lees deze informatie rustig door en vraag de onderzoeker uitleg als u aanvullende vragen heeft.

Door het vakje 'Accepteren' aan te tikken geeft u toestemming om mee te doen met het deelonderzoek en gaat u akkoord met de gegevensverwerking:

- Ik heb de deelnemer informatie en de privacyverklaring gelezen. Ook kon ik vragen stellen. Mijn vragen zijn goed genoeg beantwoord. Ik had genoeg tijd om te beslissen of ik meedoe.
- Ik weet dat meedoen vrijwillig is. Ook weet ik dat ik op ieder moment kan beslissen om toch niet mee te doen met het onderzoek. Of om ermee te stoppen. Ik hoef dan niet te zeggen waarom ik wil stoppen.
- Ik geef de onderzoekers toestemming om mijn ingevulde gegevens te verzamelen en gebruiken. De onderzoekers doen dit alleen om de onderzoeksvraag van dit onderzoek te beantwoorden.
- Ik wil meedoen aan dit onderzoek.